

YURAK INFARKTI (MIOKARD INFARKTI) KASALLIGI

Botirova Malohat Iqboljon qizi

Beshariq Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat Salomatligi Texnikumi o'qituvchisi

Annotatsiya. Yurak infarkti — yurak mushagiga qon olib boruvchi toj (koronar) arteriyalarining to'silib qolishi natijasida yurak mushagining bir qismi nobud bo'lishidir. Bu kasallik tez yordam talab qiladigan eng xavfli yurak-qon tomir kasalliklaridan biridir

Kalit so'zlar: Miokard infarkti, koronar arteriya, yurak ishemiyasi, tromb, stenokardiya, ateroskleroz, gipertoniya, yurak og'rig'i.

Аннотация. Инфаркт миокарда — это омертвление части сердечной мышцы вследствие закупорки коронарных артерий, снабжающих сердце кровью. Данное заболевание является одним из самых опасных сердечно-сосудистых заболеваний, требующих неотложной медицинской помощи.

Ключевые слова:

Инфаркт миокарда

Коронарная артерия

Ишемия сердца

Тромб

Стенокардия

Атеросклероз

Гипертония

Боль в сердце

Abstract. Myocardial infarction is the death of a part of the heart muscle caused by blockage of the coronary arteries that supply blood to the heart. This disease is one of the most dangerous cardiovascular diseases requiring immediate medical attention.

Keywords:

Myocardial infarction

Coronary artery

Cardiac ischemia

Thrombus

Angina pectoris

Atherosclerosis

Hypertension

Heart pain.

Dolzarbliigi. Hozirgi kunda yurak-qon tomir kasalliklari dunyo bo'yicha o'limning asosiy sabablaridan biri hisoblanadi. Noto'g'ri ovqatlanish, stress, kamharakatlilik va zararli odatlar sabab kasallik yoshlar orasida ham ko'paymoqda.

Yurak infarkti yoki miokard infarkti — yurak mushagini oziqlantirib turuvchi koronar (toj) arteriyalarda qon aylanishining keskin buzilishi natijasida yurak mushagi hujayralarining nobud bo'lishidir. Bu holat odatda arteriya ichida tromb (qon laxtasi) hosil bo'lishi yoki tomirning aterosklerotik pilakcha bilan to'silib qolishi oqibatida yuz beradi.

Normal holatda yurak mushagi doimiy ravishda kislorod va oziq moddalarga muhtoj bo'ladi. Ushbu moddalar koronar arteriyalar orqali yetkaziladi. Agar qon oqimi to'satdan to'xtasa, yurak mushagida kislorod yetishmovchiligi — ishemiya rivojlanadi.

Sabablar

Koronar arteriyalarning aterosklerozi

Qon tomir ichida tromb hosil bo'lishi

Yuqori qon bosimi

Chekish

Semizlik

Qandli diabet

Kuchli stress

Kam jismoniy faollik

Yurak infarkti belgilari

Ko'krak sohasida kuchli og'riq

Og'riqning chap qo'l, yelka yoki jag'ga tarqalishi

Nafas qisishi

Sovuq ter chiqishi

Holsizlik

Yurak urishining buzilishi

Ba'zan ko'ngil aynishi va qayt qilish

Diagnostika

Elektrokardiografiya (EKG)

Yurak UTT (EKO)

Qon tahlillari

Koronar angiografiya

Qon bosimini o'lchash

Miokard infarktini davolash

Shoshilinch tibbiy yordam

Tromblarni erituvchi dorilar
Og‘riq qoldiruvchi vositalar
Kislorod berish
Stent qo‘yish yoki bypass operatsiyasi
Reabilitatsiya va parhez

Xavf

Davolanmasa:
Yurak yetishmovchiligi
Yurak ritmi buzilishi
To‘satdan o‘lim
Qayta infarkt rivojlanishi mumkin

Xavf guruhi

40 yoshdan katta insonlar
Chekuvchilar
Gipertoniya bilan kasallar
Semiz insonlar
Qandli diabeti bor bemorlar
Nasliy moyilligi borlar

Oldini olish

- Sog‘lom ovqatlanish
- Tuz va yog‘li ovqatni kamaytirish
- Chekish va alkogoldan voz kechish
- Doimiy jismoniy mashqlar
- Stressni kamaytirish
- Qon bosimini nazorat qilish
- Vaqtida tibbiy ko‘rikdan o‘tish

Foydalanilgan adabiyotlar:

- Odam anatomiyasi atlas — Moskva, “Meditsina” nashriyoti.
- Anatomiya va fiziologiya — Toshkent, “O‘qituvchi” nashriyoti.
- Normal anatomiya — tibbiyot oliygohlari uchun darslik.
- Ichki kasalliklar propedevtikasi — Toshkent tibbiyot akademiyasi nashri.
- Patologik fiziologiya — yurak-qon tomir kasalliklari bo‘limi.
- World Health Organization (WHO) — yurak-qon tomir kasalliklari va infarkt bo‘yicha xalqaro ma‘lumotlar.

Internet ma‘lumotlari:

- www.med.uz
- www.minzdrav.uz.